

૩. પૌરાણિક પ્રશ્નઝંક ભાગ - ૨

1. કયા વેદમાં ભૂતપ્રેત અંગેની વિગતો છે ? – અથર્વવેદ
2. અથર્વવેદમાં કેટલા કાંડ, સૂક્ત અને મંત્રો છે ? – કાંડ-૨૦, સૂક્ત- , મંત્રો-૭૩૧
3. કયા વેદમાં સતીપ્રથાનું વર્ણન જોવા મળે છે ? – ઋગ્વેદ
4. અથર્વવેદમાં કુલ કેટલા મંત્ર છે ? – ૫૮૮૭
5. કયા ઋષિને ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનના પિતા કહેવામાં આવે છે ? – યાજ્ઞવલ્કલ
6. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં વર્ષ શબ્દનો સર્વપ્રથમ ઉલ્લેખ કયાં જોવા મળે છે ? – ઋગ્વેદમાં
7. ઉપનિષદ અને ગીતાનો પરિચયન ભાષામાં અનુવાદ કોણે કર્યો હતો ? – દારાશિકોહ
8. ઉપનિષદ કેટલા છે ? – ૧૦૮
9. ઉપનિષદો કયા વિષય પર લખાયા છે ? – તત્ત્વજ્ઞાન
10. કયા ગ્રંથમાં અવતાર વાદનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે ? – ગીતા
11. આયુર્વેદનો સૌપ્રથમ ઉલ્લેખ કયા ગ્રંથમાં જોવા મળે છે ? – અથર્વવેદ
12. ભારતીય વેદાંત દર્શનનો આધાર સ્તંભ શું છે ? – ઉપનિષદો
13. સંગીત વિશે કયા વેદમાં સર્વપ્રથમ ઉલ્લેખ જોવા મળે છે ? – સામવેદ
14. અર્જુન અને ઉલૂપીનો પુત્ર કોણ હતો ? – ઈરાવત
15. અર્જુનની પત્નીઓના વિવાહ ક્રમમાં ગોઠવો ? – દ્રૌપદી-ઉલૂપી-ચિત્રાંગના-સુભદ્રા
16. ભૃગુકૃળમાં ઉત્પન્ન થયેલા એક ઋષિ કોણ હતા ? – દધીચિ
17. ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે ? – ૬
18. અત્રિ ઋષિની પત્નીનું નામ શું હતું ? – અનસૂયા
19. અદિતિના પુત્રો કોણ હતા ? – દેવ
20. દિતિના પુત્રો કોણ હતા ? – દાનવો
21. કશ્યપ અને દિતિનો પુત્ર જે એક અસુર કે જેને હજાર માથા હતા તે કોણ હતો ? – અંધક
22. વેદપુરીના પ્રાચીન નામે ઓળખાતું હાલનું સ્થળ કયું છે ? – પોડેચરી
23. હિંદુ ધર્મશાસ્ત્રોમાં ઉપવેદોની સંખ્યા કેટલી છે ? – ૪
24. ઋગ્વેદમાં સ્વસ્તિકને કોનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે ? – સૂર્ય
25. 'સિદ્ધાંતસાર' નામના ગ્રંથમાં સ્વસ્તિકને શાનું પ્રતીક માનવનમાં આવે છે ? – બ્રહ્માંડનું
26. જૈન ધર્મમાં સર્વોદય જ્ઞાનની અવસ્થાને શું કહે છે ? – કૈવલ્ય
27. જૈન ધર્મનો મહત્વનો ગ્રંથ જે સંસ્કૃતમાં લખાયેલ છે તે કયો છે ? – કલ્પસૂત્ર
28. જૈન ધર્મનાં પાંચ મહાવ્રતોમાંનું પ્રથમ વ્રત કયું ? – અહિંસા
29. જૈનોના પ્રથમ તીર્થંકર આદિનાથ ભગવાનનો નિર્વાણ દિન કયો ? – મેરૂ ત્રયોદશી
30. જૈન તીર્થધામ મહુડીના સ્થાપક કયા જૈનાચાર્ય હતા ? – બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વર
31. જૈન મહારાજ સાહેબ મો ઉપર પટ્ટી લગાવે છે તેને શું કહેવાય છે ? – મુહપત્તિ
32. જૈનોના દેરાસરમાં ઘંટ ક્યારે વગાડવામાં આવે છે ? – મંદિર છોડે ત્યારે
33. વિશ્વકર્માનો પ્રેમ પામવાથી શાપિત થયેલી કઈ અપ્સરાનો જન્મ ગોવળકુળમાં થયો ? – ધૃતા
34. મહર્ષિમાંથી બ્રહ્મર્ષિનું પદ પ્રાપ્ત કરવા વિશ્વામિત્રએ કયા રાજાની અગ્નિપરીક્ષા લીધી ? – હરિશ્ચંદ
35. કેટલા મુખી રુદ્રાક્ષને 'શિવ' નામનો રુદ્રાક્ષ કહેવામાં આવે છે ? – એકમુખી
36. ઋષિ અત્રિ અને સતી અનસૂયાના પુત્રનું નામ શું હતું ? – દત્તાત્રેય ભગવાન
37. મા અંબાનું પ્રાગટ્ય કઈ પૂર્ણિમાએ થયું હતું ? – પોષી પુનમ

38. દત્તાત્રય ભગવાન વિષ્ણુ ભગવાનના કેટલામો અવતાર માનવામાં આવે છે ?- ચોવીસમો
39. સગર રાજાના અશ્વમેધ યજ્ઞનો ઘોડો ઈન્દ્રે ઉઠાવી કોના આશ્રમમાં મૂકી દીધો ?- કપિલમુનિ
40. કયા પ્રભુએ પોતાના પાંચ મુખ થકી પ્રથમ પૂર્વ મુખેથી ' ઓમ ' પેદા કર્યો ?- વિશ્વકર્મા
41. ચારે વેદોમાં કયા મંત્રનો ઉલ્લેખ છે ?- ગાયત્રી મંત્ર
42. કાવડીયા કયા ભગવાનના ભક્ત હોય છે ?- શંકર ભગવાન
43. શિશુપાળનો શિરચ્છેદ કયા ભગવાને કર્યો હતો ? - શ્રીકૃષ્ણ
44. બળરામજીના માતાનું શું હતું ?- રોહીણી
45. બળરામજીના પત્નિનું નામ શું હતું ?- રેવતી
46. અયોધ્યા પાસેના છપૈયા ગામે કયા ભગવાનનો જન્મ થયેલો ? -સ્વામિનારાયણ
47. સાધુસંતોની સેવા કરનારી બ્રાહ્મણ દાસીની કૂખે કોનો જન્મ થયો હતો ?- નારદ
48. નારદને મહંતી નામની વીણા કોણે આપી ?- નારાયણે
49. નાગરોના ઈષ્ટદેવ તરીકે કયા ભગવાન પૂજાય છે ?- હાટકેશ્વર (વડનગર)
50. શનિદેવના તીર્થસ્થાન નજીક કયું જયોતિલિંગ આવેલું છે ? - ત્ર્યંબકેશ્વર
51. દેવ ઉઠી અગિયારસને કઈ એકાદશી કહે છે ?-પ્રબોધની
52. ભગવાન વિષ્ણુએ વરાહ સ્વરૂપે કોનો વધ કર્યો હતો ?-હિરણ્યાક્ષ
53. ચારધામની યાત્રાની શરૂઆત કયા તીર્થથી થાય છે ?- યમુનોત્રી
54. દશેરાના દિવસે કયા વૃક્ષનું પુજન કરી તેના પાનને પાણીમાં પલાળી દિવાળીના એક દિવસ પહેલા સ્નાન કરવાનો મહિમા છે ?- ખીજડો
55. સોમેશ્વર નામે અવતાર ધારણ કરીને શિવજીએ કોના દુઃખ દૂર કર્યા ?- ચંદ્ર
56. કયા સંતે નવ હજાર ઓવીઓ લખી છે ? -જ્ઞાનેશ્વર
57. હિંદુ ધર્મશાસ્ત્ર મુજબ વર્ષમાં કેટલી નવરાત્રિ આવે છે ?- ચાર
58. સાતસો શ્લોકના સમૂહવાળો ચંડીપાઠ કયા નામે ઓળખાય છે ?- સપ્તશૃગી
59. શનિદેવની આરાધના કરવાથી તેમની કૃપાદષ્ટિથી કયા રાજાના હાથ પગ સંઘાઈ ગયા ? - વિક્રમ
60. રાતનું બહ્યાતીર્થ તરીકે કયું ગામ ઓળખાય છે ? - ખેડબ્રહ્મા
61. નવરાત્રિના પ્રથમ દિવસ મા દુર્ગા કયા સ્વરૂપે આવે છે ?- શૈલપુત્રી (બીજુ- બ્રહ્મચારિણી, ત્રીજુ-ચંદ્રઘટા, ચોથું- કુષ્માહડા, પાંચમું- સ્કંદમાતા, છઠું- કાત્યાયની, સાતમું - કાળરાત્રી, આઠમું- મહાગૌરી અને નવમું-સિદ્ધિદાત્રી)
62. કહેવાથી ભગવાન શ્રીરામે ગૌતમપત્નીને શલ્યામાંથી અહલ્યા બનાવીને તેનો ઉદ્ધાર કર્યો?-વિશ્વામિત્ર
63. મુની ઉપર થૂંકનાર યવનથી ૧૦૮ વખત ગોદાવરી નદીમાં સ્નાન કરીને દેહને શુદ્ધ કરનાર સંત કોણ હતા ?- એકનાથ
64. માસનો આરંભ હિંદુ તિથિ મુજબ કઈ એકાદશીથી થાય છે ? - દેવપોઠી
65. એક માન્યતા અનુસાર માં શક્તિના ભક્ત માથે કેવા પ્રકારનું તિલક કરે છે ?- બે બિંદુવાળું તિલક
66. મહાન રાજાએ અશ્વમેધ યજ્ઞનું આયોજન કર્યું હતું ?-સગર
67. સાવિત્રીના પિતા કોણ હતા ?- ધુમત્સેન, અશ્વપતિ
68. પિતાની સંતાનની ઈચ્છા સિદ્ધ થતાં સિદ્ધાર્થ નામ કોનું પડ્યું ?- ગૌતમ બુદ્ધ
69. જન્મ વિધવા બાહ્યાણ સ્ત્રીના ગર્ભથી કાશીનગરીમાં થયો હતો ?- કબીર
70. હિમાલયમાં આવેલ અમરનાથ શિવલિંગનું નિર્માણ કયા કુંડના પાણીની બુંદ બુંદમાંથી થયું છે ?- રામકુંડ
71. રામાયણના રચયિતા કોણ હતા ? - વાલ્મીકીએ
72. રામાયણનું હિન્દીમાં રૂપાંતર કોણે કર્યું હતું ?- કાલિદાસે
73. રામાયણની કથા કેટલા કાંડોમાં વહેંચાયેલ છે ?-સાત

74. રામાયણમાં લક્ષ્મણની પત્નિનું નામ શું હતું?— ઉર્મિલા
75. વાલ્મીકિએ અયોધ્યાકાંડમાં કોની હૃદયવ્યથા વર્ણવી છે?— કૌશલ્યા
76. રામાયણમાં શ્રી રામ તરફથી કોણે સૌથી પહેલા લંકામાં પ્રવેશ કર્યો હતો?— હનુમાન
77. રામ, લક્ષ્મણ અને સીતાજી જે પંચવટીમાં રહ્યા તે કઈ નદી કિનારે છે?— ગોદાવરી
78. હનુમાનની માતાનું નામ શું હતું?— અંજની
79. રામના રાજ્યાભિષેકની આગલી રાત્રે દશરથજી કોની કૂટનીતિનો ભોગ બન્યા?— કેકેયી
80. ભગવાન શ્રીરામને કોના કહેવાથી અહલ્યાનો ઉદ્ધાર કર્યો હતો?— વિશ્વામિત્ર
81. શ્રીરામ, લક્ષ્મણ, સીતાજી વનમાં કયાં પર્ણકુટિર બનાવી રહ્યા?— ચિત્રકુંડ
82. રામાયણ પ્રમાણે દંડકારણ્યમાં માયાવી મૃગનું રૂપ ધારણ કરનાર રાક્ષસનું નામ?— મારીચ
83. રામાયણ અનુસાર કુંભકર્ણ વિભીષણનો શો સંબંધ થાય છે?— ભાઈ
84. વનવાસ દરમ્યાન રામને કોણે ગંગા નદી પાર કરાવી હતી?— કેવટ
85. શ્રી રામચંદ્રજી અયોધ્યાની રાજગાદી પર બેઠા ત્યારે પ્રથમ રાજતિલક કોણે ક્યું હતું?— વસિષ્ઠ મુનિએ
86. 'સીતા' ને રાવણે કઈ વાટિકામાં બંદી બનાવીને રાખ્યા હતા?— અશોક વાટિકા
87. રામાયણમાં લંકાને બીજી કઈ નગરી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?— અયોધ્યાનગરી
88. રામાયણમાં કોણે પોતાને 'સુવર્ણ મૃગ' નાં રૂપમાં બદલી લીધું હતું?— મારીચ
89. હનુમાન, નીલ અને અંગદ વગેરે વાનરોનું વર્ણન કયા ગ્રંથમાં જોવા મળે છે?— રામાયણ
90. 'બૃહન્નલા' નું રૂપ કોણે ધારણ કર્યું હતું?— અર્જુન
91. રામાયણ મુજબ સીતાના પિતા કોણ હતા?— જનક
92. અયોધ્યાનું સામાજ્ય રાજા દશરથના અવસાન બાદ કોણે સંભાળ્યું?— ભરત
93. જનક કયાંના રાજા હતા?— મિથિલાનગરી
94. રામના ચરણ સ્પર્શથી કોણ પત્થરમાં નારી રૂપમાં બદલાયું હતું?— અહલ્યા
95. હિંદુ માન્યતા મુજબ ભગવાન રામ ના પૂર્વજોમાં કોને 'સત્યવાદી'ના રૂપમાં ઓળખવામાં આવે છે?—મનુ
96. હિંદુ માન્યતા મુજબ 'સીતા અપહરણ' પહેલાં લક્ષ્મણે એક રેખા ખેંચી હતી એ રેખાનું નામ શું હતું?— અગ્નિરેખા
97. હિંદુ માન્યતા મુજબ 'સીતા સ્વયંવર'માં ભગવાન રામને કોનું ધનુષ્ય તોડ્યું હતું?—શિવ
98. ઈન્દ્ર ભગવાને વૃત્રાસુર રાક્ષસનો વધ કયા શસ્ત્રથી કર્યો હતો?— વ્રજ
99. હિંદુશાસ્ત્રમાં કુલ કેટલા સંસ્કાર છે?—૧૬
100. દશરથ રાજાના રામ પછીના બીજા પુત્રનું નામ શું હતું?— ભરત
101. દશરથ રાજાના ચાર પુત્રોમાં સૌથી નાના પુત્રનું નામ શું હતું?— શત્રુઘ્ન
102. દશરથ રાજાના કેટલા પુત્રો હતા?—ચાર
103. મૂળ વાલ્મીકી રામાયણ કઈ ભાષામાં લખાયેલ છે?—સંસ્કૃત
104. શ્રાધ્ધોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે?—૯૬
105. શ્વેત કમળના આસન પર બિરાજમાન કયા દેવી છે?—સરસ્વતીજી
106. અભિમન્યુને રાખડી કોણે બાંધી હતી?— કુંતામાતા
107. પૌરાણિક ગ્રંથોમાં પક્ષીઓના રાજા અને સર્પોના દુશ્મન કોને બતાવ્યા છે?— ગરુડ
108. ધર્મશાસ્ત્રોના અનુસાર સંકલ્પ કરતી વખતે કઈ વસ્તુ હાથમાં લેવામાં આવે છે?—પાણી
109. બ્રહ્મપુરાણ અનુસાર કયા માસનો પ્રથમ દિવસે બ્રહ્માએ સૃષ્ટિની રચના કરી હતી?— ચૈત્ર
110. સાંઈબાબાના માથા ઉપર બાંધેલા સફેદ કાપડના ટૂકડાને શું કહે છે?—સટકો